

De klinger med ulike stemmer og i forskjellige toneleier, musikerne i ukas spalte.

KOMMENDE STJERNE. Japansk-tyske Alice Sara Ott spiller i Bjørvika i april. FOTO: ALICESARAOTT.COM

Musikkens fagre verden

ALBUM. Først ut er pianisten Alice Sara Ott, som allerede har gjort seg bemerket på Deutsche Grammophon. I april gir hun konsert i Nasjonaloperaen her i Oslo.

Hun er japansk-tysk, og her opptre hun som solist med det Bayeriske Radioorkestret. Men jeg må innrømme at min interesse i like høy grad ble vekket av dirigenten, Esa-Pekka Salonen – og av verket, Griegs a-moll, som faktisk ikke er så forslitt på platemarkedet som vi ofte tror her hjemme.

Og jeg ble overrasket. For det er Ott mer enn Salonen som setter tonen i fortolkningen. Og den ligger et godt stykke fra Salonens finslepnne subtiliteter, ja faktisk mer mot det friskfyraktige. Ott spiller opp til a-mollkonserten som et brusende ungdomsverk, og drar den verkoppfatningen i havn med glans. Den er så visst ikke min, men hun står løpet ut.

Og så kommer det beste på utgivelsen, et håndplukk fra Griegs Lyriske stykker. Også de spiller hun energisk, og spiller dem i så måte ut over grensene for *Kleinkunst*. På den måten får hun vist dem ordentlig fram!

SPRANGET OVER til Nordic Brass Ensemble og deres Europeiske tur på 2L er lenger enn langt. Messingensemblet tar for seg musikk fra Renessansen, her finner vi komponistnavn som Philidor, Banchieri, Holborn, Praetorius og Gesualdo.

De har egentlig ikke så mye til felles, annet enn dette ene: det er komponister som begynner å virke i en ny tid, der Svartedauden og de mange Europiske krigene begynner å bli fortid. De komponerer rett og slett med en annen livsfølelse.

PÅ EN MERKELIG måte blir de litt like, tross forskjellene. Det henger sammen med musiseringen, som er glimrende produsert av Morten Lindbrgs 2L. Ensemblet består av håndplukkede medlemmer i de nordiske symfoniorkestrene, som spiller med en intonasjon så finstilt at du sjelden har hørt tilsvarende. De fraserer dessuten

STÅLE WIKSHÅLAND

swi@dagbladet.no

KLASSISK

Alice Sara Ott, klaver

Orch. des Bayerische Rundfunk, dir.: Esa-Pekka Salonen «Wonderland (Grieg)» (Deutsche Grammophon)

Spenstig Grieg.

Nordic Brass Ensemble

European Tour (2L)

Fint modulert klang.

Kim Kashkashian, Lera Auerbach

Sjostakovitsj: «24 preludier»/Lera Auerbach: «Arcanum» (ECM)

En verden av bratsj.

mykt, og med et rytmisk nærvær som løfter fram musikken.

Men noe blir borte. De spiller musikk fra en tid der instrumentariet hadde et større spekter av uttrykk. Kanskje ikke så finstilt, men med en dâm fra en annen slags verden. Dette blir borte i det sobre spillet på nyere messinginstrumenter. Men det klinger tilnærmet lytefritt.

KIM KASHKASHIANS

bratsj er alltid en nytelse å lyte til, også fordi resultatet er så utforutsigbart, i beste forstand.

Her spiler hun Sjostakovitsj' 24 preludier, op. 34, sammen med Lera Auerbach som har arrangert preludiene for akkurat denne besetningen, noe som gjør dem rikere en Sjostakovitsj' egen versjon for solo klaver.

De spiller også Auerbachs egen Sonate, som blir for kanvensjonell til at i alle fall jeg fikk noe særlig ut av den.

DEBATT

D DEN DIGITALE VIRKELIGHETEN

ULOVLIGE MOBILFORBUD I SKOLEN

► Forbud mot mobiltelefoner er neppe en langsiktig holdbar løsning.

D HOVEDINNLEGG

HANS FREDRIK MARTHINUSSEN
Professor i rettsvitenskap, Universitetet i Bergen

I NRKs rektorundersøkelse framgår det at av de 1000 rektorene som svarte, har 43 prosent forbudt mobiltelefoner på sine skoler. Allerede i 2014 skrev jeg at det ikke var anledning for norske grunnskoler til å innføre et slikt forbud, og Utdanningsdirektoratet har uttalt det samme: «Ordensreglementet kan ikkje regulere fritida til elevane. Derfor er det å gå for langt å nekte dei å ha med seg mobiltelefonen på skolen.»

DET MÅ I DET hele være klart at elevene i fritiden, i friminutter og fritimer, bør stå svært fritt til å drive med de aktiviteter de ønsker, så lenge de ikke er til plage for andre. Elevene er nødt til å være på skolen, som følge av at det foreligger opplæringsplikt i Norge. Da bør elevene også møtes med grunnleggende respekt for sin integritet og sine rettigheter, slik Grunnloven § 104 krever.

MOBILFORBUD begrunnes i å unngå digital mobbing, snikfotografering, og dessuten sosialisere elevene. Det virker noe naivt å tro at fjerning av en digital plattform vil redusere mobbing vesentlig. Man forbyr ikke penn og papir eller elevene å snakke med hverandre. Det kan hevdes at det vil være lettere å oppdage og bekjempe digital mobbing om denne ikke bare foregår utenfor skoletid.

Det er også vanskelig å se for seg at elever som er villige til å snikfotografere medelever

i dusjer og garderobes, skulle la seg hindre av et formelt forbud mot å ha mobil eller kamerautstyr på skolen, når det strafferrettslige forbudet ikke hindrer dem i selve fotograferingsakten. Og på sikt må norske skoler uansett forholde seg til en stadig mer avansert digital virkelighet. Forbud mot mobiltelefoner er neppe en langsiktig holdbar løsning. Man kan også stille spørsmålet om slike forbud er en pedagogisk måte å angripe problemet på, og undre seg over om skolene har tenkt gjennom hvilket juridisk ansvar de tar på seg for telefonene når disse samles inn under tvang.

MIN SYNSING om dette er imidlertid ikke bedre enn andres, og har ingen faglig forankring, med unntak for antydningen om et vidtgående ansvar for innsamlende telefoner. Jeg er jurist og forholder meg i utgangspunktet til rettsregler. Kravet til lovhjæmmel for denne type inngrep overfor elevene, som framgår av Grunnloven § 113, er imidlertid viktig nettopp for å stille krav til et bedre beslutningsgrunnlag enn denne typen synsing.

VED Å KREVE at inngrep overfor enkeltmennesker skal ha grunnlag i lov, sikrer vi at det foregår en skikkelig utredning før staten griper inn med ulike reguleringer. Ved en lovregulering vil selve prosessen i større grad sikre at beslutninger treffes på faglig grunnlag, etter at eksperter er blitt hørt, og håpløse motiver som «tvangssosialisering» av elever som kanskje tidvis ønsker å få være i fred i friminuttene, vil bli avfeid.

At Utdanningsdirektoratet og rektorene kan leve med en situasjon der mobilbruk forbyr uten tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag og direkte i strid med direktoratets egne uttalelser, er vanskelig å forstå. Her kreves det en umiddelbar opprydning.

«VED Å KREVE AT INNGREP OVERFOR ENKELTMENNESKER SKAL HA GRUNNLAG I LOV, SIKRER VI AT DET FOREGÅR EN SKIKKELIG UTREDNING FØR STATEN GRIPER INN MED ULIKE REGULERINGER.»